

علوم و فنون ادبی

۱-گزینه «۴» - (گزمه) (پایه یازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۲-گزینه «۳» - ستایش خرد، رواج روحیه پهلوانی و حماسی و بازتاب اندک علوم در شعر از ویژگی های فکری سبک خراسانی است. (گزمه) (پایه یازدهم - درس چهارم - سبکشناسی) (متوسط)

۳-گزینه «۲» - موارد «ب» و «ت» از ویژگی های مرصاد العباد نیست.

(گزمه) (پایه یازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۴-گزینه «۲» - (گزمه) (پایه یازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات) (آسان)

۵-گزینه «۲» - (گزمه) (پایه یازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۶-گزینه «۱» - (گزمه) (پایه یازدهم - تاریخ ادبیات - درس اول) (آسان)

۷-گزینه «۳» - مجالس المؤمنین: زندگی نامه / جامع عباسی: فقه / ظفرنامه شامی (تاریخ)

(گزمه) (پایه یازدهم - درس دهم - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۸-گزینه «۴» - محاکمة اللغتين اثر امیرعلی شیرنویای و با برنامه نوشته ظهیرالدین بابر است.

(گزمه) (پایه یازدهم - درس دهم - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۹-گزینه «۴» - نثر هر دو اثر در این گزینه «ساده» است.

(گزمه) (پایه یازدهم - درس دهم - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۱۰-گزینه «۳» - در این بیت، آرایه حسن تعلیل و واژه های عامیانه دیده می شود که هر دو

مختص سبک هندی است؛ بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: مفهوم غم گزایی و متعلق به سبک عراقی است.

گزینه «۲»: واژه «پدر» مربوط به سبک خراسانی است.

گزینه «۴»: از ابیات تعلیمی و متعلق به سبک عراقی است.

(گزمه) (پایه یازدهم - درس دهم - سبکشناسی) (متوسط)

۱۱-گزینه «۲» -

می	ش	كُف	تَم	ز	ط	رَب	زَابِل	كِه	جُ	كُل	بَر	لَب	جَو
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
بَر	سَ	رَم	سَا	ی	ی	اَیْ	سَر	و	سَ	هَی	بَا	لَا	بُود
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U

* در رکن ابتدایی هر دو مصراع فاعلاتن به جای فاعلاتن دیده می شود.

* در رکن ماقبل پایانی مصراع دوم اختیار وزنی ابدال دیده می شود.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - ادبیات وزنی) (متوسط)

۱۲-گزینه «۴» -

عَا	سِ	مَایِ	بَا	رَ	ءَ	مَا	تَ	نَ	تَ	وَا	نَسَ	تَ	کِ	شِید
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U
قِر	عَ	ی	کَا	رَ	بَ	نَا	مَ	مَ	نَ	دِی	وَا	نَ	زَ	دند
-	U	U	U	U	U	U	U	U	U	-	-	U	U	U

فاعلاتن به جای فاعلاتن

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - ادبیات وزنی) (متوسط)

۱۳-گزینه «۲» -

می	رَ	سَ	دَز	هَر	طَ	رَف	شَو	رَ	نَ	یَ	بَایِ	گَ	دَف
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	U	-	U	-
می	شَ	دَ	جَا	رِی	بَ	کَف	بَ	نَو	شَ	جَا	مَ	مَ	رَاد
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-	U	U	U

شاعر در رکن سوم مصراع دوم به جای رکن «مفتعلن»، «مفاعله» آورده است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - ادبیات وزنی) (متوسط)

۱۴-گزینه «۳» - وزن این بیت همسان دولختی است و پایان نیم مصراع اول هم، هجای

«کشیده» باید «بلند» تلفظ شود. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - ادبیات وزنی) (متوسط)

۱۵-گزینه «۳» - (گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - ادبیات وزنی) (متوسط)

۱۶-گزینه «۱» -

(الف) مفاعله فاعلاتن // مفاعله فاعلاتن

(پ) فعلاّت فاعلاتن // فعلاّت فاعلاتن

وزن سایر ابیات:

(ب) مفعول فاعلاتن مفاعله فاعله (مستفعلن مفاعله مستفعلن فعل)

(ت) مفاعله فاعلاتن مفاعله فعلن (فعلن)

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات وزنی) (متوسط)

۱۷-گزینه «۲» - اختیارات وزنی:

(یک) آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در رکن اول مصراع دوم

(دو) بلند بودن هجای پایانی در مصراع دوم (نیست)

(سه) ابدال: آمدن فعلن (---) به جای فعلن (UU-؛ ر ن شد) در رکن پایانی

مصراع دوم

اختیارات زبانی:

(یک) اختیار حذف همزه در واژه «از» در مصراع اول

(دو) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ی» در واژه کسی

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات وزنی) (متوسط)

۱۸-گزینه «۲» - در بیت گزینه «۲» هر دو مصراع با هجای کوتاه و وزن واژه «فاعلاتن» آغاز شده اند، بنابراین از اختیار «فاعلاتن» به جای «فاعلاتن» استفاده نشده است.

بررسی اختیارات خواسته شده در ابیات:

(۱) فاعلاتن به جای فاعلاتن: رکن اول مصراع اول / ابدال: آمدن «فعلن» به جای «فعلن» در

رکن پایانی مصراع اول

(۲) فاعلاتن به جای فاعلاتن: --- / ابدال: آمدن «فعلن» به جای فعلن» در رکن پایانی

مصراع اول

(۳) فاعلاتن به جای فاعلاتن: رکن آغازین هر دو مصراع / ابدال: آمدن «فعلن» به جای

فعلن» در رکن پایانی مصراع اول (گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات وزنی) (متوسط)

۱۹-گزینه «۱» - تشریح گزینه ها:

گزینه «۱»: اختیار شاعری قلب به کار نرفته است؛ این اختیار در وزن واژه های «مفتعلن» و

«مفاعله» اتفاق می افتد که در این بیت چنین وزن واژه هایی نداریم.

گزینه «۲»: ابدال، آمدن «فعلن» به جای «فعلن» در رکن پایانی مصراع دوم.

گزینه «۳»: تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند، هجای سوم در مصراع اول (ل در گل) /

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه در هجای ششم مصراع اول (می در می)

گزینه «۴»: آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در رکن اول مصراع اول

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات وزنی) (متوسط)

۲۰-گزینه «۳» - اصل وزن بیت گزینه «۳»، متشکل از ۴ «مفتعلن» است که در رکن سوم،

به جای «مفتعلن»، «مفاعله» آمده است و اختیار وزنی قلب را به وجود آورده است.

(سراسری داخل کشور آسانی - ۹۵) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات) (متوسط)

۲۱-گزینه «۳» - هجای بلند «دا» در مصراع دوم به جای ۲ هجای کوتاه آمده است که اختیار

ابدال دارد.

زَابِل	چَش	مَ	پَ	رَز	خَ	مَا	رَ	سَتر	مَسْت
-	-	UU	-	U	-	U	-	U	U
پُر	خَوِیِز	دَا	رَم	دَ	دِی	دِی	دِی	پِی	وَسْت
-	-	UU	-	U	-	U	-	U	U

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات وزنی) (متوسط)

۲۲-گزینه «۲» -

ابدال: آمدن «فعلن» به جای «فعلن» در رکن پایانی مصراع اول / بلند بودن هجای پایانی

(مصراع اول: نیست - مصراع دوم: هجای «یا» در نیاز) آمدن فاعلاتن به جای فاعلاتن در

دو رکن ابتدایی هر دو مصراع

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: هجای ششم مصراع اول

(سراسری داخل کشور آسانی - ۱۴۰۰) (پایه دوازدهم - درس هفتم - اختیارات وزنی) (متوسط)

۲۳-گزینه «۲» - تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: صد جوی آب از دیده بستن

گزینه «۳»: اغراق در زیبایی معشوق که جهان را می آراید

گزینه «۴»: کوه چو پر گاه شدن

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه های ادبی) (آسان)

۲۴-گزینه «۱» - ایهام تناسب سر: (۱) (سرور ✓)، (۲) عضوی از بدن * (مراعات نظیر) دارد با یا

و مو در موشکافی. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه های ادبی) (متوسط)

۲۵-گزینه «۲» -

در گزینه «۱»، «عین» ایهام دارد: (۱) چشمه، (۲) مانند / مثل

در گزینه «۳»، «عزیز» ایهام دارد: (۱) گرمی، (۲) سمت پادشاهان مصر

در گزینه «۴»، «چین» مصراع دوم ایهام دارد: (۱) چین و شکن، (۲) کشور چین

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه های ادبی) (متوسط)

۲۶-گزینه «۳» - «مهر» در این بیت در هر دو معنای «خورشید» و «محبت» به کار رفته است.

بررسی سایر ابیات:

گزینه «۱»: اغراق در دوری از معشوق

گزینه «۲»: ایهام در واژه «دور از تو»: (۱) دور از تو باد، (۲) دوری از تو

گزینه «۴»: اغراق در لطافت بدن معشوق

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه های ادبی) (متوسط)

۲۷- گزینه «۳» - در این بیت «گلستان» ایهام دارد: (۱) گلستان سعدی، (۲) باغ و بوستان در

سایر گزینه‌ها فقط آرایه اغراق دیده می‌شود؛ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اغراق در شدت اندوه عاشق

گزینه «۲»: اغراق در گریستن و اندوه عاشق

گزینه «۴»: اغراق در شاد نواختن ساز توسط رامین

(گزمه) پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی (متوسط)

۲۸- گزینه «۴» - اوقاتده: ایهام است. (۱) فروتن و متواضع، (۲) روی زمین افتادن

«مهر» ایهام تناسب است؛ مهر در بیت در معنای محبت است و در معنای خورشید که

منظور نظر شاعر نیست با واژه‌های «آفتاب و عیوق» مراعات نظیر است.

(گزمه) پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی (متوسط)

۲۹- گزینه «۴» -

گزینه «۱»: هزار (عدد ✓) / هزار بلیل (✗) مراعات نظیر با نغمه و ترانه

گزینه «۲»: زال (پیرزن ✓) / پدر رستم (✗) مراعات نظیر با رستم

گزینه «۳»: شو (هیجان ✓) / مزه شور (✗) مراعات نظیر با شیرین

(گزمه) پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی (متوسط)

۳۰- گزینه «۳» - در این گزینه، کلمه «گوشه» ایهام تناسب ساخته است. گوشه در معنای

اصطلاح موسیقی که مورد نظر شاعر نیست با «چنگ» و «ریاب» ایهام تناسب ساخته

است.

(گزمه) پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی (متوسط)

روسی